

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
BANKALARARASI PARA PİYASASI UYGULAMA TALİMATI,
BANKALARIN BANKALARARASI PARA PİYASASI BORÇ ALABİLME LİMİTİ VE
PİYASA YAPICI BANKALARA TANINAN LİKİDİTE İMKANI HAKKINDA
BASIN DUYURUSU

1. Şubat 2000 tarihli Merkez Bankası “Bankalararası Para Piyasası Uygulama Talimatı” kitapçığı, yayımlanma tarihinden sonra çeşitli tarihlerde bankalara gönderilen talimatlarımızdan yürürlükte olanları ve mevcut uygulamamızda yapılan değişiklikleri de kapsayacak şekilde güncellenmiştir. Söz konusu uygulama talimatı Merkez Bankası internet sitesi www.tcmb.gov.tr “Banka Hakkında/Mevzuat/Piyasalar/Talimatlar” bölümünde yer almakta olup, 9 Temmuz 2007 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir. Bankalararası Para Piyasası (BPP)’nin işleyişine ilişkin olarak yeni uygulama talimatında yer alan temel bazı değişiklikler aşağıda belirtilmiştir:

- i) Mevcut uygulamamızda 16:00-16:30 saatleri arasında gerçekleştirilen Geç Likidite Penceresi (GLP) işlemleri, bankaların likidite yönetimlerini ve ödemeler sisteminin etkinliğini ve esnekliğini desteklemek amacıyla, 16:00-17:00 saatleri arasında, zorunlu karşılıkların tesis süresinin son iş gününde ise 16:00-17:15 saatleri arasında gerçekleştirilecektir.
- ii) YTL depo ve GLP işlemleri için 50,000 YTL ve katları olan en az işlem yapabilme limiti 100,000 YTL ve katlarına yükseltirken, Gün İçi Limit (GİL) işlemleri için 250,000 YTL ve katları olan en az işlem yapabilme limiti 100,000 YTL ve katlarına indirilmiştir.
- iii) Halen aktif olarak kullanılmayan teminat çeşitlerinden biri olan altın depolarının, uygulamadaki güçlükler de dikkate alınarak teminata kabul edilmesine son verilmiştir.
- iv) Merkez Bankası tarafından ihraç edilecek likidite senetleri, teminata kabul edilecek kıymetler arasına alınmıştır.

v) Bankaların teminat yönetimini kolaylaştırmak amacıyla, teminata getirilen Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS)'nin vadelerine 3 iş günü yerine, 1 iş günü kaldığında teminat olma özelliğini yitirmelerine karar verilmiştir.

2. Merkez Bankasının likidite yönetiminin esnekliğini ve etkinliğini artırmak, Merkez Bankası likidite imkanlarından bankacılık sisteminin daha yaygın olarak yararlanmasını temin etmek amacıyla BPP'de bankalara sağlanan toplam borç alabilme limitinin artırılmasına, buna karşın açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcı bankalara sağlanan likidite imkanının azaltılmasına karar verilmiştir. Buna göre, son olarak 22 Temmuz 2004 tarihinde belirlenen bankacılık sistemine sağlanan BPP toplam borç alabilme limiti, 2003 – 2006 yılları arasındaki bankacılık sistemi toplam aktif büyüklüğündeki artış dikkate alınarak, 9 Temmuz 2007 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yaklaşık 2 katına çıkartılmıştır. Söz konusu limit bankalara, aktif büyüklüklerinin bankacılık sistemi toplam aktif büyüklüğü içindeki payı esas alınarak dağıtılmıştır. Öte yandan bankaların, Merkez Bankasının nihai kredi mercii fonksiyonu çerçevesinde gecelik vadede ilan ettiği GLP (LON) kotasyonundan yeterli teminat bulundurmamak kaydıyla limitsiz olarak borçlanabilme imkanları devam edecektir.

3. Merkez Bankası, piyasa yapıcılığı sistemini desteklemek amacıyla, 3 Eylül 2002 tarihli basın duyurusunda da belirtildiği üzere, piyasa yapıcı bankalara likidite imkanı sağlamaktadır. Merkez Bankası likidite imkanlarından bankacılık sisteminin daha yaygın olarak yararlanmasını temin etmek amacıyla BPP'de bankacılık sistemine sağlanan toplam borç alabilme limitinin artırılması dikkate alınarak, yeni piyasa yapıcılığı dönemi başlangıcından (3 Eylül 2007) itibaren geçerli olmak üzere, piyasa yapıcı bankalara sağlanan likidite imkanının aşağıdaki gibi değiştirilmesine karar verilmiştir:

i) Piyasa yapıcı bankalara sağlanan toplam likidite imkanı, bankaların Hazine ihalelerinde aldıkları (ihale, ihale sonrası teklif, rekabetçi olmayan teklif, halka arz, TAP ve değişim ihalelerinden alınan Türk lirası cinsi kıymetlerin net tutarı olup, dövizle endeksli hariç) ve itfa edilmemiş DİBS'lerin ihraç değerlerinin yüzde 10'undan yüzde 7'sine düşürülmüştür. Piyasa yapıcı

bankalar önceden olduğu gibi toplam likidite imkanlarını 10:00 – 16:00 saatleri arasında istedikleri zaman gecelik ya da 1 haftalık repo işlemleri ile kullanabileceklerdir.

- ii) Piyasa yapıcı bankaların DİBS satma imkanları, toplam likidite imkanlarının yüzde 50'sinden yüzde 40'ına düşürülmüştür. DİBS satış imkanının kullanılması aşağıdaki temel ilkeler çerçevesinde yürütülecektir:
- a) Likidite ihtiyacı olan bankalar ölçüt DİBS satma isteklerini Merkez Bankasına ileteceklerdir.
  - b) Merkez Bankası, diğer piyasa yapıcı bankalarla da görüşerek uygun gördüğü DİBS ya da DİBS'ler için tercihen ihale açacak, gerek görürse kotasyon yöntemini de kullanabilecektir.
  - c) Bu çerçevede gerçekleştirilebilecek Merkez Bankası günlük DİBS alım miktarının en fazla tutarı, toplam satış imkanının yüzde 20'sini geçemeyecektir.
  - d) Piyasa yapıcı bankalara tanınan repo imkanı otomatik olarak yararlanılabilecek bir imkan iken, Merkez Bankası, piyasa yapıcı bankaların DİBS satış taleplerini DİBS ikincil piyasalarında likiditenin olması ve/veya piyasada genel bir likidite sıkışıklığı görülmemesi halinde dikkate almayabilecektir.
  - e) Bankaların DİBS satış imkanını kullanmaları halinde, toplam likidite ve DİBS satış imkanı, DİBS satış tutarı kadar düşecektir.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.